

ВІРШІ БЕЗ РИМ — ВЕРЛІБРИ**Тиждень 23 “У світі художніх образів, або Секрети поезії”, урок 111**

Обладнання і матеріали: підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко) с. 42–43; чотири хустинки (жовтогаряча, блакитна, зелена, червона); аудіозаписи п’єс Петра Чайковського “[Ранкова молитва](#)”, “[Січень. Біля коминка](#)”, “[Квітень. Пролісок](#)”, “[Липень. Пісня косаря](#)”, “[Жовтень. Осіння пісня](#)”, а також казки “[Цятки і Плямки](#)” Катерини Єгорушкіної, кліп пісні “[Ангел мамі](#)” (музика та слова В. Лисенко, виконує Г. Лисенко); роздруківка зі [словами](#) пісні “[Ангел мамі](#)”.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ**1. Вірш-вітання в рухах.**

Доброго ранку, сонце і вітер!	(Підняти руки догори.)
Доброго ранку, ліси і поля!	(Розводимо руки в різні боки.)
Доброго ранку, плането Земля!	(Малюємо велике коло рукою.)
Усім присутнім зичимо здоров'я і добра!	(Повертаємося ліворуч і праворуч, даруємо усмішку однокласникам.)

Час до роботи братися нам!

2. Слухання музики.

Сьогодні розпочинаємо урок чудовою музикою. Прислухайтесь до її звуків! Звучить п’єса Петра Чайковського “[Ранкова молитва](#)”.

Запитання до дітей

- Що ви відчули, слухаючи музику?
- Який настрій у неї? Що ви уявляли під час слухання?
- Як би назвали цей музичний твір?

Цю музику написав композитор Петро Чайковський. Він включив п’єсу до циклу “Дитячий альбом” і назвав “Ранкова молитва”.

- Що ви попросили б у Бога на початку дня?
- А за що подякували б?

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читання циклу віршів “Янголи” Катерини Єгорушкіної (завдання 1, с. 42 підручника) самостійно (мовчки або пошепки).

Передмова

Християни вірять, що під час хрещення кожна людина отримує свого Янгола-охоронця. Цей Янгол захищає і допомагає конкретній людині або спільноті. Є Янголи — покровителі міст і держав. Вони моляться Богу за порозуміння між людьми і мир на Землі.

Образи янголів присутні в багатьох художніх, музичних і поетичних творах. Катерина Єгорушкіна склала цикл віршів, де янголи опікуються кожною порою року. Почтаймо його.

2. Читання вірша в ролях із музичним супроводом.

Учитель об'єднує дітей у команди по 4 учнів. Діти обирають вірші циклу за вподобанням. Тренуються читати. Під час виступу вчитель пропонує дитині, яка прочитала свій вірш, вибрати хустинку, колір якої пасує до її пори року, і під музику зробити кілька танцювальних рухів із хустинкою.

Музичний супровід до віршів (п'єси з циклу "Пори року" Петра Чайковського):

- зима — "[Січень. Біля коминка](#)";
- весна — "[Квітень. Пролісок](#)";
- літо — "[Липень. Пісня косаря](#)";
- осінь — "[Жовтень. Осіння пісня](#)".

3. Читання правила на с. 43 підручника. З'ясовуємо, чи є в дітей запитання, чи хоче хтось уточнити інформацію.

4. Виконання вправ 2–3 (див. с. 43 підручника) — обговорення циклу віршів.

5. Гра на розвиток уяви "Стежка пір року".

Діти шикуються одне за одним і йдуть змійкою уявною стежкою. Учитель читає текст, діти уважно слухають і долають уявні перешкоди.

Спокійно йдемо стежкою. Навколо кущі, дерева. Опадає жовте листя. На стежці попереду — великі калюжі: перша, друга, третя.

Знову спокійно йдемо стежкою. Перед нами кучугури снігу. Ми стрибаємо в першу, другу, третю. Беремо сніг і підкидаємо його вгору.

Йдемо далі. Стежка веде до струмочка. Переходимо по місточку, тримаючись за поручні. Йдемо спокійно. Що це? Стежка стала липкою від мокрої глини. Ноги так і грузнуть у ній. Ледве-ледве віддираємо ноги від землі.

Спокійно йдемо далі. А тепер заходимо в гущавину листяного лісу і продираємося між гілками дерев. Нахиляємося, пролізаємо під гілками.

Перед нами яр. Через нього перекинута колоду. Переходимо через яр по колоді. Йдемо обережно, зберігаючи рівновагу! Ох, нарешті перейшли.

Йдемо. Так гарно навкруги! Ось ми і згадали всі пори року.

6. Слухання пісні "[Ангел мамі](#)" (музика та слова В. Лисенко, виконує Г. Лисенко).

Діти слухають пісню та за бажанням підспівують (слова див. у роздруківці зі [словами пісні](#)).

ДОДАТКОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Слухання казки "[Цятки і Плямки](#)" Катерини Єгорушкіної (читає автор).

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита "[Тренажер з правопису](#)" (частина 2, с. 21).

2. Вивчити вірші напам'ять (завдання 1 на с. 42 підручника).

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа "Соняшник", м. Київ